

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-11876
Otsuse kuupäev 02.12.2025
Komisjoni koosseis Alar Urm

Tarbija
Kaupleja OÜ AD Consult (12618610)

Tarbija nõue Kaupleja tegevuse õiguspärasuse ja omavastutuse summa põhjendatuse hindamise nõue ning nõue tagastada deposiidist kinni peetud 1000 eurot.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt rentis tarbija kauplejalt läbi tema kodulehe matkaauto perioodiks 22.07.2025-5.08.2025. Viimasel ööl tekitas ootamatult alanud vihm, mis tabas lahtiseisvat markiisi, markiisile kahjustuse. Tarbija teavitas sellest järgmisel hommikul kauplejat. Kaupleja on tarbija poolt tasutud deposiidist hoidnud kinni 1000 eurot viidates kaskokindlustuse omavastutusele.

Tarbija ei ole deposiidi kinnipidamisega nõus, kuna:

- Tarbijat ei teavitatud ega esitatud kindlustusfirma dokumente, mis kinnitaksid hüvitusnõude esitamist või selle tagasilükkamist;
- Kaupleja otsustas üksnes enda äranägemisel mitte alata kindlustusjuhtumit, põhjendades seda sooviga mitte tõsta kindlustusmakseid;
- Tarbijale ei esitatud kahjustuse sõltumatut eksperthinnangut ega kindlustusfirma ametlikku hinnangut;
- Motorhome.ee veebilehel on kirjas, et markiis kaitseb nii päikese kui vihma eest, mis on vastuolus rendilepinguga, kus on selgelt keelatud markiis vihma ajal kasutada;
- Kahjustus ei olnud tarbija tekitatud, kuna vihm algas öösel ja tarbijal polnud võimalik markiisi õigel ajal sulgeda. Tarbijal on fotosid kahjustusest, mis tõendavad kahju osalist iseloomu;

- Tarbijat ei teavitatud markiisi seisukorrast enne rendilepingu sõlmimist – võimalik, et markiis oli juba eelnevalt kasutusest tingitud kulumise tõttu nõrgenenud.

Tarbija nõue:

1. Tuvastada kaupleja tegevus õigustamatuks;
2. Kohustada ettevõtet tagastama 1000 eurot, mis on deposiidist kinni peetud
3. Hinnata omavastutuse summa põhjendatust ilma kahju ametliku eksperthinnanguta ja kindlustusettevõtte kaasamiseta.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on avaldusele vastanud, kuid keeldub nõude rahuldamisest.

Kaupleja leiab, et tarbija ei ole esitanud kogu teavet.

Rentnikule on matkaauto markiisi kasutamise kohta antud juhised kahel viisil – **videojuhendi** ja **paberkandjal juhendi** kaudu.

Videojuhend:

2025. aasta jaanuaris saadeti rentnikule koos rendilepinguga veebilingi kaudu YouTube'i esitusloend matkaauto kasutamise õpetustega. Eraldi videos „Markiisi avamine ja sulgemine“ öeldakse juba alguses selgelt, et markiisi tohib kasutada ainult päikesevarjuna ning mitte tuulise ega vihmase ilmaga. Sama link saadeti rentnikule uuesti e-kirjaga 20. juunil 2025, enne rendiperioodi algust, koos märkega, et video vaatamine on **kohustuslik**. Lisaks on matkaautos QR-koodid, mille abil saab vajadusel videoid uuesti vaadata ja õiged kasutusvõtted meelde tuletada.

Paberkandjal juhend:

Igas renditavas matkaautos on ka füüsiline kasutusjuhend (mapp), kus on eraldi peatükk markiisi kohta. Seal rõhutatakse samuti, et markiis on mõeldud **ainult päikesevarjuks**, mitte kasutamiseks tugeva tuule või vihma korral, kuna see võib markiisi kahjustada. Kerge vihma puhul on kasutamine lubatud rentniku vastutusel, kui on tagatud piisav kalle vee äravooluks. Samuti on juhendis toodud avamise ja kokkupaneku juhised ning hoiatus, et markiisi tohib hoida avatuna vaid siis, kui rentnik on ise matkaauto juures ja valmis seda ilmastiku muutudes kohe sulgema.

Kokkuvõttes on rentnikku markiisi kasutamise piirangutest teavitatud **nii video kaudu (digitaalselt ja korduvate meeldetuletustega)** kui ka **paberkandjal juhendi abil matkaautos kohapeal**.

Tarbijale on markiisi kasutamise kohta antud selget ja korduvat teavet ka **rendilepingus ja sõiduki üleandmise käigus**.

Rendilepingus olev teave:

- Rendilepingu lisa 3 „Kõige olulisemad matkaauto kasutustingimused“ sisaldab eraldi punkti **MARKIIS**, kus on täpsustatud, et:
 - Markiis on **päikesevari**, mitte vihmavari.

- Seda ei tohi kasutada tuule ega vihmaga ning ohu korral tuleb markiis **kohe kokku keerata**.
- On toodud ka täpsed **avamise ja toestamise juhised** (esmal 1 m avamine, jalgade paigaldamine, keskmise toetusposti ja vaiade kasutamine).
- Rentnik **allkirjastas rendilepingu** digitaalselt 3. veebruaril 2025, kinnitades, et on tingimustega nõus.

Matkaauto **üleandmisel** allkirjastas rentnik ka **üleandmisakti**, millega kinnitas, et on tutvunud matkaauto kasutusjuhendite ja markiisiga seotud reeglite ning hinnainfoga.

Kokkuvõte:

Tarbijale on antud põhjalik teave selle kohta, et markiisi tohib kasutada ainult päikesevarjuna ning mitte ebasoodsates ilmastikutingimustes. Lisaks on talle selgitatud õiget kasutusviisi ja kinnitatud, et ta on selle teabe kätte saanud ja sellega tutvunud nii rendilepingu sõlmimisel kui ka sõiduki üleandmisel.

Üleandmisaktis on rentnikule antud teave tema **materiaalse vastutuse** kohta matkaauto ja varustuse, sh markiisi eest ning täpsustatud markiisi rahaline väärtus (1100 €). Samuti kinnitab akt, et rentnik on saanud ja läbi vaadanud markiisi kasutamise juhised ning on teadlik selle kasutamise reeglitest ja võimalikest kuludest kahjustuse korral.

Kaupleja on ametlik matkaautode esindaja ja hoolduskeskus Eestis, kelle spetsialistid tegid hinnangu kahjustunud markiisi seisukorra kohta.

Rentnikule oli **markiisi kasutamise keelud ja reeglid** edastatud vähemalt **viiel erineval viisil**:

1. videoõpetus,
2. rendileping,
3. rendilepingu lisa 3,
4. sõiduki üleandmise akt (lisa 2),
5. paberkandjal kasutusjuhend matkaautos.

Tarbija rikkus lepingut, kasutades markiisi vihma ajal, mis on sõnaselgelt keelatud kõigis juhendites ja lepingulisades. Selle tulemusel peeti kinni omavastutuse summa 1000 eurot, vastavalt rendilepingu tingimustele. Ettevõtte otsustas kindlustusjuhtumit mitte algatada, kuna kogukahju jäi mõistlikkuse piiridesse ning osa kuludest (markiisi vahetus) võttis rendiettevõtte enda kanda.

Matkaauto ja markiis olid täiesti uued ning enne rendiperioodi tehniliselt kontrollitud. Kahjustus tekkis rendiperioodi lõpus tarbija hooletuse tõttu, kuna ta jättis suure markiisi avatuks ööseks, mil ilm muutus vihmaseks ja tuuliseks. Kaupleja rõhutab, et selline käitumine oli välditav ning rentnik vastutab renditud vara ja lisavarustuse säilimise eest kogu rendiperioodi vältel, nagu sätestatud rendilepingus.

Rentnik oli saanud markiisi kasutamise kohta piisavalt juhiseid ja hoiatusi, kuid rikkus neid, jättes markiisi vihmaga avatuks. Selle tagajärjel tekkis kahju, mille eest ta vastutab vastavalt lepingule, ning omavastutuse summa 1000 eurot arvestati maha.

Tarbija ei nõustu kaupleva seisukohaga ja ta rõhutab järgmisi asjaolusid:

1. Kaupleja ei ole esitanud ühtegi dokumenti, mis tõendaks kahjustuse suurust ega markiisivahetuse tegelikku maksumust.
2. Rendilepingus toodud omavastutuse säte ei anna ettevõttele õigust kinni pidada kogu summat ilma tegeliku kahju tõendamiseta.
3. Kaupleja otsustas mitte esitada kindlustusjuhtumit, kuigi kahjustus oleks olnud kaetud kindlustusega. See on ettevõtte sisemine otsus, kuid see ei tohiks kahjustada tarbija õigusi.
4. Ettevõtte veebilehel oli märgitud, et markiis kaitseb nii päikese kui ka vihma eest (tõend lisatud). See võis tekitada tarbijas eksliku arusaama toote kasutusvõimalustest.
5. Tarbija teavitas ettevõtet kahjust kohe pärast selle avastamist, mis kinnitab tema heausksust ja koostöövalmidust.

Tarbija palub komisjonil hinnata, kas 1000 euro kinni pidamine on proportsionaalne ja õigustatud olukorras, kus ettevõtte ei ole esitanud tõendeid tegeliku kahju kohta.

Komisjoni põhjendus:

Pooled on sõlminud sõiduki üürilepingu (pooled on seda ekslikult nimetanud rendilepinguks).

Vastavalt lepingule on selle osaks tüüptingimused. Neist on vaidluse lahendamisel asjakohased muuhulgas p 3.1 ja 3.4.6:

"3.1. Kui õigusaktides või Sõiduki kindlustustingimustes ei ole ette nähtud teisiti, vastutab Rentnik Rendileandja ees Sõiduki hävimise, kaotamineku ja kahjustumise eest, mis toimub ajal kui Sõiduk on Rentniku valduses.

3.4.6. Juhul kui Rentniku kasutuses oleval Sõidukil tekib kahjustusi või hävib ning kui kahju vastavalt Kindlustustingimustele hüvitatakse Kindlustusfirma poolt, on Rentnik kohustatud tasuma Rendileandjale omavastutuse 1000 EUR."

Vastavalt punktile 3.1 on üürnikul vastutus kahju eest, mis on lepingu esemele tekkinud ajal, mil asi oli üürniku valduses. Vaidlus puudub selles, et kahjustus tekkis ajal, mil sõiduk oli tarbija valduses.

Vastavalt punktile 3.4.6. on üürniku vastutus piiratud summaga 1000 eurot, kui kindlustusandja kahju hüvitab. See vastutuse piirang kehtib ka juhul, kui kaupleja kindlustusandjale üldse kahju hüvitamise nõuet ei esita. Kindlustusandjale nõude mitteesitamine on üürileandja valik.

Avaldaja ei ole tõendanud, et antud juhul oleks kahju olnud vähem, kui 1000 eurot. Väites, et nõude summa on alusetult suur, pidanuks selle asjaolu tõendama tarbija.

Kaupleja väitel on ta esitanud tarbijale kahjustatud markiisi remondikalkulatsiooni, mille kohaselt selle remont maksab üle 1600 euro. Sõiduki üleandmise aktis on pooled kokku leppinud markiisi väärtusena 1100 eurot. Eeltoodu alusel on eluliselt usutav ja tõendatud, et markiisi ei ole mõistlik remontida ja selle kokkuleppeline hind on 1100 eurot.

Vastavalt TsMS § 230 lg 1 peab asjaolu, millele tuginetakse, tõendama pool, kes antud asjaolule tugineb. Praegusel juhul pidanuks tarbija, et tekkinud kahju suurus on vähem kui 1000 eurot,

avaldaja ei ole seda teinud. Oluline on poolte kokkulepe lepingus (sõiduki üleandmise akt), et kahjustatud markiisi väärtus on 1100 eurot.

Seega on tõendatud, et ajal, kui üüritud asi oli tarbija valduses, tekkis sellele kahju (VÕS § 115) summas, mis on üle 1000 euro. Lepingup 3.1 ja 3.4.6. alusel võib kaupleja nõuda selle kahju hüvitamist (VÕS § 101 lg 1 p 3) summas kuni 1000 eurot.

Kaupleja peab tagatise kinnipidamiseks tegema tasaarvestuse avalduse (VÕS § 197-200). Esitatu alusel on kauplejal tarbija vastu nõue, mis ületab 1000 eurot, nõue on sissenõutavaks muutunud. Tasaarvestus oleks kehtiv ja pärast seda on kaupleja poolt korrektne kinni pidada tarbija tasutud tagatise summa. Tasaarvestuse avaldust ei ole esitatud kuid seda etteheidet ei ole tarbija esitanud. Eeltoodut, asjaolusid ja poolte suhet arvestades on see kõrvaldatav puudus.

Antud õigussuhtes tuleb arvestada, et vastavalt tüüptingimuste p 3.1. on tarbijal vastutus igasuguse kahju eest, mis lepingu esemel on tekkinud ajal, mil sõiduk oli tarbija valduses. Lepingupunkt 3.4.6. sätestab, et tarbija vastutus on piiratud 1000 euroga. Punkti 3.4.6. mõte ei ole, et kui kindlustusandja kahju ei hüvita, siis puudub tarbijal hüvitamise kohustus. Kui tarbija peab ebaseaduslikuks lepingupunkti 3.4.6. või selle kohaldamist, kaoks tarbijale soodne vastutuse piirang. Lepingupunktid 3.1. ja 3.4.6. on saanud lepingu osaks ja need ega nende rakendamine ei ole vastuolus seadusega.

Esitatu põhjal on kauplejal sissenõutavaks muutunud kohustus tarbija vastu summas üle 1000 euro. Tarbija avalduses esitatu ei muuda seda.

Esitatu põhjal on markiisi kahjustuse eest vastutav tarbija, lepingus on pooled kahju hüvitamise kokku leppinud. Tarbija viidatud veebilehe teave ei muuda poolte vahel eraldi kokkulepitut, samas kaupleja peaks kaaluma veebilehe täpsustamist. Kaupleja on tarbijale andnud piisavalt juhiseid markiisi kasutamiseks. Vastavalt seadusele, pooltevahelisele lepingule ja üürisuhete tavale läheb üürile antud asjaga seotud risk üürnikule.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/